

Etusivu>Sinun oikeutesi>Rikoksen uhri>Korvaukset>Jos korvaushakemustani käsitellään tässä maassa

Yksityisoikeuden alalla ennen siirtymäkauden päättymistä meneillään olevat menettelyt ja vireille pannut oikeudenkäynnit jatkuvat EU:n lainsäädännön mukaisesti. Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteisesti sovitun mukaisesti Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat tiedot säilytetään Euroopan oikeusportaalissa vuoden 2024 loppuun.

Jos korvaushakemustani käsitellään tässä maassa

Englanti ja Wales

Millaisista rikoksista korvausta voi saada?

Väkivaltarikoksen uhri voi hakea korvausta, jos hän on joutunut uhriksi itsestään riippumattomista syistä. Korvausta voi hakea myös henkilö, jonka läheinen on kuollut väkivaltarikoksen uhrina. Korvausjärjestelmän [liitteessä B](#) selitetään esimerkkien avulla, mitä järjestelmässä tarkoitetaan väkivaltarikoksella. Korvausta voidaan myöntää myös henkilölle, joka on loukkaantunut otettuaan aiheellisesti poikkeuksellisen riskin rikoksen estämiseksi tai rajoittamiseksi, esimerkiksi ottamalla rikoksesta epäillyn kiinni.

Millaisista vahingoista korvausta voi saada?

Korvausta voi saada

henkisestä kärsimyksestä tai ruumiinvammoista
seksuaalisesta hyväksikäytöstä tai fyysisestä väkivallasta
kuolemantapauksesta.

Kaikkia korvausvaatimuksia ei kuitenkaan hyväksytä, vaan hakijan on täytettävä järjestelmän kelpoisuusehdot.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksen uhrina kuolleen henkilön omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta?

Henkilö, jonka lähiomainen on kuollut vammoihinsa, voi hakea korvausta. Korvauksen saaminen edellyttää, että hakija on järjestelmän nojalla oikeutettu korvaukseen uhrin lähiomaisena (*qualifying relative*).

Lähiomaisella on oikeus saada korvausta, jos hän oli vainajan kuollessa

vainajan puoliso tai rekisteröidyn parisuhteen osapuoli ja asui samassa taloudessa tämän kanssa,
vainajan kumppani (muu kuin puoliso tai rekisteröidyn parisuhteen osapuoli) ja oli asunut samassa taloudessa tämän kanssa yhtäjaksoisesti vähintään kaksi vuotta välittömästi ennen vainajan kuolinpäivää,
henkilö, joka täyttää muut edellä mainitut edellytykset, mutta joka ei asunut vainajan kanssa sairauden tai vamman vuoksi,
vainajasta taloudellisesti riippuvainen puoliso tai rekisteröidyn parisuhteen osapuoli, entinen puoliso tai rekisteröidyn parisuhteen osapuoli,
vainajan vanhempi tai
vainajan lapsi.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksesta hengissä selvinneen uhrin omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta tässä tapauksessa?

Henkilö, joka oli läsnä tilanteessa, jossa hänen läheisensä loukkaantui väkivaltarikoksen vuoksi, voi hakea korvausta henkisestä kärsimyksestä. Hän voi hakea korvausta myös siinä tapauksessa, että hän oli paikalla välittömästi läheisen loukkaannuttua.

Edellä esitetyissä tapauksissa voidaan myöntää korvausta henkisen kärsimyksen perusteella henkilölle, joka on joutunut todistamaan läheisensä loukkaantumista. Korvaus myönnetään psykiatrin tai klinisen psykologin antaman lääkärintodistuksen perusteella.

Tällaiseen korvaukseen oikeutetut lähiomaiset on lueteltu edellä.

Voinko saada korvausta, vaikka en ole EU:n jäsenvaltion kansalainen?

Järjestelmästä voidaan myöntää korvausta ainoastaan henkilöille, jotka täyttävät jonkin järjestelmän [kohdassa 10](#) mainitun asuinpaikkaa, kansalaisuutta tai muuta seikkaa koskevan vaatimuksen. Tämä tarkoittaa, että hakijan on täytynyt asua rikoksen tekoajankohtana vakinaisesti Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai että jokin järjestelmän kohdassa 11 tai 13 mainituista muista perusteista täyttyy.

Korvausta voidaan myöntää henkilölle, joka on jonkin Euroopan unionin (EU) tai Euroopan talousalueen (ETA) jäsenvaltion taikka väkivaltarikosten uhreille suoritettavia korvauksia koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen allekirjoittajamaan kansalainen. Mahdollisiin ihmiskaupan uhreihin ja turvapaikanhakijoihin sovelletaan erityisiä säännöksiä. Kaikki edellytykset luetellaan järjestelmän [kohdassa 10](#).

Voinko hakea korvausta tässä maassa, jossa asun tai josta olen kotoisin (asun tässä maassa tai olen sen kansalainen), vaikka rikos tehtiin toisessa EU-maassa? Voinko hakea korvausta tässä maassa sen maan sijasta, jossa rikos tehtiin? Jos voin, millä edellytyksillä?

Järjestelmästä maksetaan korvauksia sellaisten rikosten vuoksi, jotka ovat tapahtuneet Isossa-Britanniassa (Skotlannissa, Englannissa ja Walesissa).

Jos Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuva henkilö on loukkaantunut jouduttuaan väkivaltarikoksen uhriksi jossakin EU:n jäsenvaltiossa, järjestelmä voi auttaa häntä korvauksen hakemisessa kyseisestä valtiosta. Tällaisissa tapauksissa voi kysyä neuvoa puhelimitse numerosta 0300 003 3061 (EU Assistance Team) tai lähettämällä sähköpostia osoitteeseen eucat@cica.gsi.gov.uk

Jos loukkaantuminen on tapahtunut EU:n ulkopuolella, korvausta voi olla mahdollista hakea kyseisen maan vastaavasta järjestelmästä. Tällaisessa tapauksessa lisätietoja antaa Foreign and Commonwealth Office. Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <https://www.gov.uk>

Onko tehtävä ensin rikosilmoitus poliisille, ennen kuin voi hakea korvausta?

Kyllä. Korvausta ei myönnetä, ellei rikosilmoitusta ole tehty. Korvauksen saaminen järjestelmästä edellyttää, että tapahtumasta on tehty rikosilmoitus.

Onko odotettava mahdollisen poliisi- tai rikostutkinnan tuloksia, ennen kuin voi hakea korvausta?

Ei. Korvausta voi hakea, vaikka poliisi- tai rikostutkinnan tulos ei olisi vielä selvillä.

Onko ensin haettava korvausta rikosentekijältä (jos hänet on tunnistettu)?

Järjestelmään on tarkoitus teukeutua vain siinä tapauksessa, että muita vaihtoehtoja ei ole käytettävissä. Mahdollisuuksien mukaan korvausta on haettava ensin muista lähteistä, kuten sosiaaliturvajärjestelmästä tai vakuutuksesta tai vaatimalla vahingonkorvausta rikosentekijältä.

Voinko saada korvausta, vaikka rikosentekijää ei ole tunnistettu tai tuomittu? Jos voin, mitä näyttöä korvausvaatimuksen tueksi on esitettävä?

Järjestelmästä voidaan myöntää korvaus, vaikka rikoksentehtäjä ei olisi tunnustettu tai tuomittu. Edellytyksenä on, että hakija on tehnyt yhteistyötä poliisin kanssa tapauksen selvittämiseksi. Korvauspäätökset tehdään todennäköisyysarvioinnin perusteella.

Onko korvausta haettava johonkin määräaikaan mennessä?

Korvausta on haettava heti kun se on kohtuudella mahdollista, yleensä kahden vuoden kuluessa rikoksen tapahtumisesta, jos hakija oli silloin täysi-ikäinen. Tätä määräaikaa voidaan pidentää,

- jos korvausta ei poikkeuksellisesta syystä ole ollut mahdollista hakea aikaisemmin, ja
- hakemuksen tueksi esitetään näyttöä, jonka avulla korvauspäätös voidaan tehdä ilman, että käsittelijän on tehtävä sitä varten laajoja lisäselvityksiä.

Mitä vahinkoja ja kuluja korvaus kattaa?

a) Rikoksen uhrin osalta:

– aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:

Sairaskulut (avo- ja sairaalahoido, toipuminen) - Ei. Järjestelmästä ei korvata välittömiä sairaskuluja.

Loukkaantumisesta aiheutuneet lisätarpeet tai kulut (mm. huolenpito ja apu, tilapäinen tai jatkuva hoito, pitkäaikainen kuntoutus ja fysioterapia, asuntoon tehtävät muutokset, erityisapuvälineet jne.) - Tällaisia erityiskuluja voidaan korvata tilanteen mukaan. Korvausta erityiskuluista voi hakea vain, jos työkyvyttömyys on jatkunut yli 28 viikon ajan.

Pysyvä vammautuminen (invaliditeetti ja muut pysyvät vammat) - Kyllä.

Ansionmenetykset hoidon ajalta tai sen jälkeen (myös alentunut ansiokyky tai kyky maksaa elatusapua yms.) - Vain jos väkivaltarikoksen välittömänä seurauksena aiheutunut työkyvyttömyys tai työkyvyn heikentyminen on kestänyt yli 28 viikon ajan;

Ansioimahdollisuuksien menettäminen - Kyllä, jos kelpoisuusehdot täyttyvät.

Vahinkotapahtumaan liittyvistä oikeudenkäyntimenettelyistä aiheutuvat kustannukset (esim. asianajokulut ja tuomioistuinmaksut) - Ei.

Korvaus varastetuista tai vahingoittuneista henkilökohtaisista tavaroista - Ei.

Muu - Ks. järjestelmän kelpoisuusehdot

– psyykkinen (henkinen) kärsimys:

Uhrin kipu ja kärsimys - Kyllä, jos kelpoisuusehdot täyttyvät.

b) Uhrin oikeudenhaltijoiden tai omaisten osalta:

– aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:

Hautauskulut - Kyllä.

Sairaskulut (esim. lähiomaisen saama psykoterapia, avo- ja sairaalahoido, kuntoutus) - Ei.

Elatusavun tai ansioimahdollisuuksien menetys - Kyllä, jos uhri on kuollut ja kelpoisuusehdot täyttyvät.

– psyykkinen kärsimys:

Omaisten tai oikeudenhaltijoiden kipu tai kärsimys / jälkeenjääneille maksettava korvaus uhrin kuoltua - Henkilöllä, joka oli läsnä tilanteessa, jossa hänen läheisensä loukkaantui väkivaltarikoksen vuoksi, voi olla oikeus saada korvausta henkisestä kärsimyksestä. Hänellä voi olla oikeus korvaukseen myös siinä tapauksessa, että hän oli paikalla välittömästi tällaisen tilanteen jälkeen. Tällaisessa tapauksessa voidaan myöntää korvausta henkisen kärsimyksen perusteella henkilölle, joka on joutunut todistamaan läheisensä loukkaantumista. Korvaus myönnetään psykiatrin tai klinisen psykologin antaman lääkärintodistuksen perusteella.

Maksetaanko korvaus kertausmaksuna vai kuukausierinä?

Korvaus pyritään maksamaan kertausmaksuna, jos se on suinkin mahdollista.

Millä tavalla oma käyttäytymiseni rikoksen jälkeen, rikosrekisteritietoni tai yhteistyöstä kieltäytyminen korvausmenettelyjen yhteydessä saattaa vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta, ja miten se vaikuttaa korvauksen määrään?

Korvauksen määrään voivat vaikuttaa seuraavat seikat:

hakija ei tee yhteistyötä poliisin ja rikosoikeusjärjestelmän kanssa;

hakijalle on määrätty vankeutta tai yhdyskuntapalvelua, mutta rangaistusta ei ole pantu täytäntöön;

hakija on käyttöksellään vaikuttanut väkivaltarikoksen tapahtumiseen;

korvauksen myöntämistä ei katsota asianmukaiseksi hakijan luonteen vuoksi, mistä osoituksena ovat rikostuomiot tai muu näyttö; hakija ei tee yhteistyötä rikosvahinkojen korvaamisesta vastaavan viranomaisen (CICA) kanssa.

Millä tavalla taloudellinen tilanteeni vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Järjestelmästä myönnettävien korvausten yhteydessä ei tehdä tarveharkintaa.

Onko muita kriteerejä, jotka vaikuttavat mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Korvausta ei myönnetä seuraavissa tapauksissa:

Rikosvahinko on aiheutunut ennen 1. elokuuta 1964.

Rikosvahinko on aiheutunut Ison-Britannian ulkopuolella.

Rikosvahinkojen korvaamisesta vastaavalta viranomaiselta (CICA) on jo haettu korvausta samasta vahingosta, joka johtuu samasta rikoksesta.

Rikoksentehtäjä voisi hyötyä korvauksesta.

Rikosvahinko tapahtui ennen 1. lokakuuta 1979, ja hakija ja rikoksentehtäjä asuivat silloin yhdessä saman perheen jäseninä.

Korvausta ei makseta tai sen määrää vähennetään myös siinä tapauksessa, että hakija on saanut saman vahingon perusteella korvausta muista lähteistä, esimerkiksi tuomioistuimen määräämää vahingonkorvausta.

Miten korvauksen määrä lasketaan?

Järjestelmän säännöt ja maksujen määrän vahvistaa parlamentti, ja ne lasketaan henkilövahinkojen korvaamista koskevan tariffin perusteella. Korvauksen suuruus määräytyy vahingon vakavuusasteen mukaan.

Onko korvauksen määrällä ala- tai ylärajaa?

Korvauksen vähimmäismäärä on 1 000 punttaa ja enimmäismäärä 500 000 punttaa.

Onko minun mainittava korvausvaatimuksen määrä hakemuslomakkeessa? Jos on, onko olemassa ohjeita siitä, miten vaadittu määrä lasketaan, tai muista korvausvaatimukseen liittyvistä näkökohdista?

Viranomaislain laskee maksettavan korvauksen määrän.

Vähennetäänkö muualta (esim. työnantajan tai yksityisen vakuutusyhtiön maksamat korvaukset) mahdollisesti saatujen korvausten määrä viranomaisen /elimen maksamasta korvauksesta?

Viranomaisen maksamasta korvauksesta vähennetään maksut, jotka hakija on saanut tai joihin hänellä on saman vahingon perusteella oikeus

jonkin muun rikosvahinkojen korvausjärjestelmän tai vastaavan perusteella;

siviilituomioistuimen antaman vahingonkorvausmääräyksen perusteella;

vahingonkorvauskanteen perusteella; tai

muun vahingonkorvauksen perusteella, joka on myönnetty tai jota on tarjottu rikosoikeudenkäynnin yhteydessä.

Jos järjestelmästä myönnetään korvausta erityiskuluista (esim. asunnon muutostyöt, hoitokulut), korvauksesta vähennetään saman vahingon perusteella myönnetty sosiaaliturvaetuudet ja vakuutuskorvaukset riippumatta siitä, kenen vakuutuksesta ne on myönnetty.

Voiko korvauksesta saada ennakkoa? Jos voi, millä edellytyksillä?

Jos rikosvahinkojen korvauksia hallinnoiva viranomainen katsoo, että hakijalla on oikeus korvaukseen, mutta asiassa ei voida vielä tehdä lopullista päätöstä, voidaan harkita välimaksun suorittamista. Lopullisen päätöksen lykkäytyminen johtuu useimmiten siitä, että tarvitaan enemmän aikaa vahingon pitkäaikaisvaikutusten selvittämiseen.

Voinko saada täydentävää tai lisäkorvausta (esim. olosuhteiden muuttumisen tai terveydentilani huononemisen perusteella) sen jälkeen, kun korvaushakemus on ratkaistu?

Asia voidaan ottaa uudelleen käsiteltäväksi loppumaksun suorittamisen jälkeen, jos korvauksen saaja myöhemmin kuolee saman rikosvahingon seurauksena, jonka perusteella korvaus on myönnetty; tai jos hakijan terveydentila on muuttunut olennaisilta osin siten, että alkuperäisen arvion voimassa pitäminen olisi hänen kannaltaan epäoikeudenmukaista. Yleensä asia voidaan ottaa uudelleen käsiteltäväksi vain kahden vuoden kuluessa lopullisen päätöksen tekemisestä. Tämän jälkeen uudelleenkäsitelyä voidaan harkita vain jos hakija esittää riittävästi näyttöä, jonka perusteella asiassa voidaan tehdä uusi päätös ilman laajoja lisäselvityksiä.

Mitä asiakirjoja hakemukseen on liitettävä?

Tämä riippuu esitetyn hakemuksen tyypistä. Hakemusmenettelyssä ilmoitetaan, mitä tietoja milloinkin on esitettävä. Tarvittaessa hakijalta myös pyydetään lisätietoja.

Veloitetaanko hakemuksen vastaanottamisesta ja käsittelystä hallinnollisia tai muita maksuja?

Korvaushakemuksen käsittelystä ei peritä maksua. Hakijaa voidaan kuitenkin pyytää toimittamaan lääkärintodistus. Sen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset hän voi joutua maksamaan itse. Lääkärintodistuksen kustannukset vaihtelevat, mutta hakijan ei odoteta maksavan enempää kuin 50 puntaa.

Mikä viranomainen ratkaisee korvaushakemukset (kotimaisissa tapauksissa)?

Rikosvahinkojen korvauksia hallinnoiva viranomainen (Criminal Injuries Compensation Authority, CICA).

Mihin hakemus lähetetään (kotimaisissa tapauksissa)?

Criminal Injuries Compensation Authority (CICA)

Alexander Bain House

Atlantic Quay

15 York Street

Glasgow

G2 8JQ

Puhelin: Iso-Britannia: +44 (0)300 003 3601; (Ison-Britannian ulkopuolelta): +44(0)203 684 2517

Verkkosivusto: <https://www.gov.uk/>

Onko minun oltava läsnä korvaushakemusta ratkaistaessa tai muulloin menettelyn aikana?

Ei, viranomainen ottaa hakijaan yhteyttä tarvittaessa.

Kuinka kauan viranomaisen korvauspäätöksen tekeminen kestää (likimäärin)?

Hakemuksen käsittelyaika riippuu tapauksesta. Esimerkiksi ansionmenetysten korvaamista koskevan hakemuksen käsittely kestää kauemmin kuin henkilövahinkojen korvaaminen asiaa koskevan tariffin perusteella. Viranomainen ei lopeta asian käsittelyä ennen kuin hakija on vahvistanut toipuneensa vammoistaan niin hyvin kuin mahdollista. Selkeät tapaukset pyritään ratkaisemaan 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Jos olen tyytymätön viranomaisen päätökseen, miten voin riitauttaa sen?

Jos hakija on tyytymätön alkuperäiseen päätökseen, hän voi pyytää sen uudelleentarkastelua kirjallisella hakemuksella 56 päivän kuluessa päätöksen päiväyksestä. Hakemukseen on liitettävä lisätodisteet, joiden perusteella uudelleenkäsitelyä pyydetään.

Uudelleentarkastelun hoitaa tämän jälkeen eri käsittelijä kuin se, joka teki alkuperäisen päätöksen. Uudelleentarkastelun perusteella tehty päätös voi olla hakijan kannalta suotuisampi, vähemmän suotuisa tai sama kuin alkuperäinen päätös.

Jos hakija on tyytymätön uudelleentarkastelun perusteella tehtyyn päätökseen, hän voi valittaa siitä tuomioistuimeen (First-tier Tribunal, Criminal Injuries Compensation) tuomioistuinten menettelysääntöjen mukaisesti. Säännöt ovat saatavilla näiden tuomioistuinten [verkkosivustolla](#).

Mistä saan tarvittavat lomakkeet ja korvaushakemuksen tekemistä koskevat tiedot?

Korvausta voi hakea viranomaisen [verkkosivuston](#) kautta. Siellä on myös hyödyllistä tietoa korvausjärjestelmästä.

Voinko soittaa johonkin palvelunumeroon? Onko jollakin verkkosivustolla ohjeet korvaushakemuksen tekemisestä?

Edellä on linkki järjestelmän verkkosivustolle, ja asiakaspalveluun voi ottaa yhteyttä puhelimitse soittamalla numeroon +44(0)300 003 3601. Palveluneuvojat opastavat hakijoita ainoastaan englanniksi.

Onko korvaushakemuksen tekemiseen mahdollista saada oikeudellista neuvontaa (lakimieheltä)?

Korvauksen hakeminen ei edellytä maksullisen avustajan, kuten asianajajan tai hakemuksen käsittelyssä avustavan yrityksen, käyttöä. Jos hakija haluaa käyttää tällaista apua, hänen on maksettava siitä aiheutuvat kustannukset itse.

Onko olemassa uhrien tukijärjestöä, joka voisi auttaa hakemuksen tekemisessä?

Rikoksen uhrien tietopalvelu [Victims Information Service](#) voi auttaa hakemuksen tekemisessä.

Päivitetty viimeksi: 08/10/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.